

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ریاضی

پنجم دبستان

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب : ریاضی پنجم دبستان - ۲۱

شورای برنامه‌ریزی : فرنگیس حاجی ستاری، مرضیه نافیعی، اسماعیل بابلیان، صفر باهمت، محمدحسن بیزنزاده،

میرزا جلیلی، محسن حسام الدینی، اکبر حسنی، محمدتقی دیبائی، محمد هاشم رستمی،

عبدالله شیدفر، محمدتقی صدر، مسعود فرزاد، پرویز فرهودی مقدم، رحیم کریمپور،

کاظم لاهی و محمد مقدس

مؤلفان : اسماعیل بابلیان، محمدتقی دیبائی

ویراستاران : افسانه حجتی طباطبایی، سیداکبر میرجعفری

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

نقّاش : محمدحسن معماری، طاهره حسن‌زاده

عکّاس : زنده یاد مهدی محسنی آهوئی

رستام : هدیه بندار

صفحه‌آرا : طرفه سهائی

طراح جلد : طاهره حسن‌زاده

ناشر : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

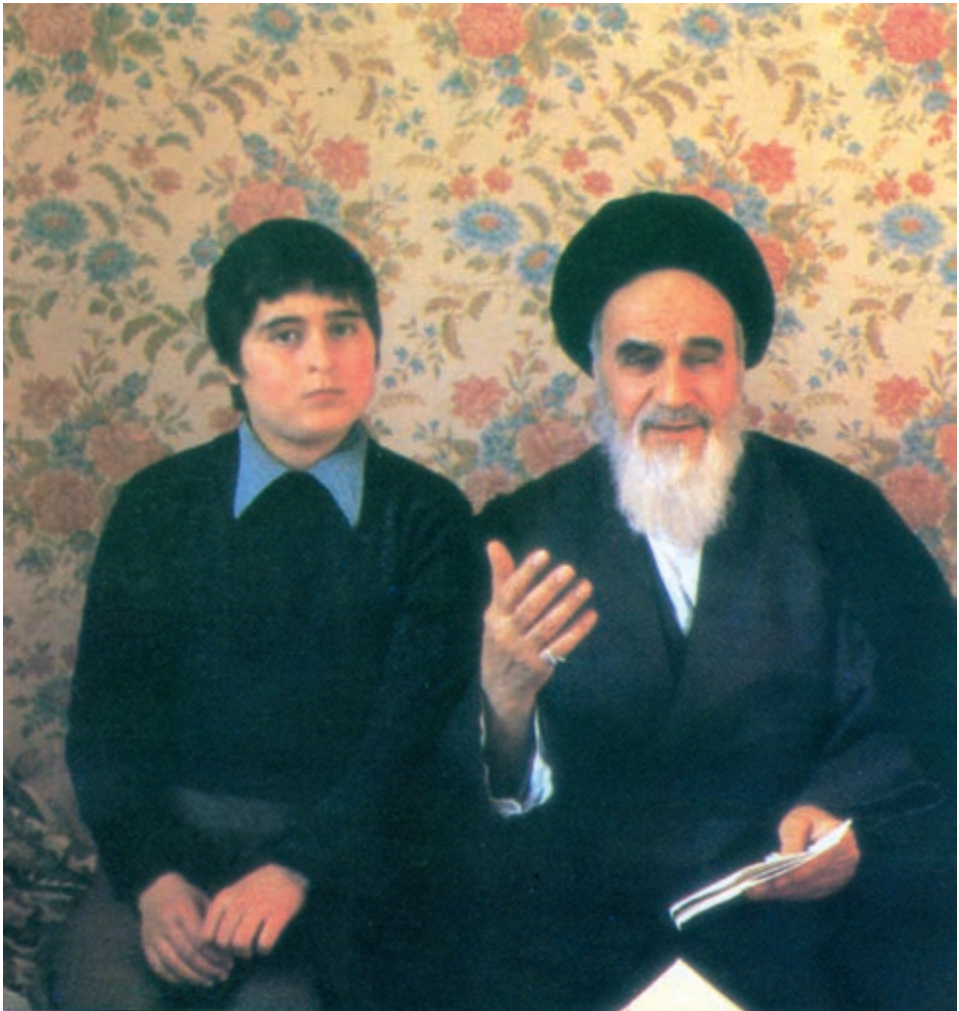
تلفن : ۹ - ۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

سال انتشار : ۱۳۹۳

حق چاپ محفوظ است.

«هیچ ملّتی، مثل ملت اسلام از علم توصیف نکرده است. قرآن کریم در جاهای زیاد از علم، از عالم و توجّه به علم توصیف فرموده است.»
امام خمینی «ره»

فهرست مطالب

۱.....	یادآوری عددنویسی و مقایسه‌ی عددها
۲.....	یادآوری جمع و تفریق و ضرب
۳.....	کسر متعارفی
۱۰.....	کسر متعارفی: جمع
۱۲.....	کسر متعارفی: تفریق
۱۴.....	عدد مخلوط
۱۷.....	بخش‌پذیری بر ۳ و ۹
۲۲.....	یادآوری بخش‌پذیری بر ۲ و ۵
۲۴.....	کسر متعارفی: کسرهای مساوی
۲۷.....	کسرهای متعارفی: مقایسه
۲۸.....	کسر متعارفی: جمع
۲۹.....	کسرهای متعارفی: تفریق
۳۰.....	مقایسه‌ی چند کسر
۳۱.....	عددهای مخلوط: مقایسه
۳۲.....	عددهای مخلوط
۳۵.....	معرّفی کیلومتر و کیلومتر مربع

۳۶	نسبت و تناسب
۴۲	ساعت: معرفی ثانیه
۴۴	عددهای مرکب: جمع
۴۵	عددهای مرکب: مقایسه و تفریق
۴۷	تخمین
۴۹	کاربرد نسبت
۵۲	مساحت
۵۴	تمرین‌های دوره‌ای (۱)
۵۸	درصد
۶۳	تقارن
۶۶	کسر اعشاری
۶۸	عددهای اعشاری
۷۱	عددهای اعشاری: مقایسه
۷۲	عددهای اعشاری: جمع
۷۳	عددهای اعشاری: تفریق
۷۴	مسئله
۷۵	کسر متعارفی: ضرب
۷۶	کسر متعارفی: ضرب یک عدد صحیح در یک کسر
۸۴	ضرب عدد اعشاری در عدد صحیح
۸۶	اندازه‌گیری
۸۸	مسئله
۸۹	ضرب ذهنی
۹۰	رسم مثلث
۹۱	ساختن اجسام هندسی
۹۳	حجم
۹۸	مسئله
۹۹	زاویه

۱۰۶.....	رسم مثلث
۱۰۷.....	گرم و کیلوگرم
۱۱۰.....	تمرین‌های دوره‌ای (۲)
۱۱۵.....	اندازه‌گیری محیط دایره
۱۱۸.....	کسر متعارفی - تقسیم
۱۲۴.....	گنجایش
۱۲۷.....	یادآوری نیم‌سازیک زاویه
۱۲۹.....	مساحت دایره
۱۳۲.....	بررسی اطلاعات: معدل
۱۳۴.....	نمونه سؤال‌های امتحانات پایانی

باسمه تعالی

سخنی با اولیا

اولیای محترم، اینک که فرزند شما تحصیل در کلاس پنجم دبستان را آغاز می‌کند، ضروری می‌دانیم که در مورد کتاب ریاضی وی با شما سخن بگوییم.

شخصیت کودکانه‌ی دانش‌آموز در کلاس پنجم به سوی تکامل می‌رود؛ دوران نوجوانی او آغاز می‌شود و سازندگی و ابتکار در وی شکل می‌گیرد. برای تقویت حس‌سازندگی و ابتکار در دانش‌آموز، لازم است تا حد امکان، مطالب ریاضی از حالت معماگونه و اسرارآمیز خارج شوند و تلاش بر این باشد که دانش‌آموز، قواعد و ساختمان‌های ریاضی را متناسب با ذهن و استعداد خویش درک کند.

کتابی که پیش روی شماست، در جهت نیل به این هدف تألیف شده است. در این کتاب، سعی شده است مفاهیمی که پدران و مادران و مربیان در دوران دانش‌آموزی خود به صورت دستوری و قاعده‌آموخته‌اند و حفظ کرده‌اند، به طور مستدل و در سطحی مناسب با سن دانش‌آموز مطرح شود. بر این اساس، تلاش بر این بوده است که دانش‌آموز ابتدا ریاضیاتی را که می‌آموزد بشناسد و سپس، خود قاعده‌ها و دستورهای لازم را استنتاج کند. والدین محترم به دلیل وجود اختلاف بین شیوه‌ای که خود بر اساس آن آموزش دیده‌اند با روش این کتاب، ممکن است به هنگام کمک به فرزندشان دچار مشکلاتی شوند که از هم‌اکنون قابل پیش‌بینی است. ممکن است آن‌ها برای کمک به فرزندشان،

به جای مطالعه‌ی کتاب و آشنایی با روش آن، ترجیح دهند مطلبی را که کتاب در چندین صفحه سعی در شناساندن و تفهیم آن داشته است، به صورتی قاعده‌وار و دستوری بیان کنند و از این مهم غافل شوند که چنین کمکی، از نظر آموزشی و تربیتی، به فرزندشان زیان می‌رساند و اعتماد وی را از کتاب و معلم سلب می‌کند.

برای آموزش هر چه صحیح‌تر، علاوه بر کتاب «راهنمای معلم»، دوره‌های ویژه در نظر گرفته شده است که در این دوره، آموزگاران کلاس پنجم با روش تدریس این کتاب آشنا می‌شوند.

گفتنی است تمرین‌هایی که با علامت مشخص شده‌اند، پس از تدریس، در کلاس درس توسط دانش‌آموزان و زیر نظر آموزگار انجام می‌شوند و تمرین‌های با علامت برای تثبیت یادگیری، توسط دانش‌آموز در منزل انجام می‌پذیرند.

مؤلفان